

Martin Mišún, 31 rokov, Šenkvice

Iskerník

Prebehnúť cez cestu tesne pred rútiacim sa autom akoby bolo ešte nič. Kopnúť spiaceho dobermana – stále jednoduché. Robiť terč s jablkom na hlave zvládol omnoho ľahšie. Skúšať holými rukami, či v kábloch prúdi elektrina, aj to sa dalo. Vyskočiť z idúceho vlaku? Prosím vás! Či dokonca...

Skrátka, Samo Taraj už navystrájal hovadín až-až. Veď v partii sa odvaha cení nad zlato, dokonca nad všetky sprosté nápady, ktoré jej členovia vypúšťajú z úst na štýl *čo-na-srdci*. Ako inak by zapadol, on, chlapec s nadváhou, okuliarmi, rovnítkami, a bohviečím všetkým ešte, čo v deťoch vzbudzovalo vášne a posmech? Už len Samova záľuba v origami nezapadala do predstáv o normálnosti. Toľko šikany zažil, že musel byť rád, keď ho prijali medzi seba (ak ho vôbec skutočne prijali).

Najprv musel prejaviť odvahu – či nedostatok čohosi iného o pár poschodí vyššie. Musel sa naučiť odrážať pochybnosti ako pingpongové loptičky. Napokon: ten doberman mohol byť dobrácky pes. Letiace šípy nemuseli trafiť ani len jeho intímnu zónu. Káble nevyzerali byť pod napätím... A tak ďalej.

A zrazu, absolútna hlúposť, mal pred sebou na tanieri žltý kvet – iskerník – a Sama to rozhodilo ako nikdy nič predtým. Obyčajný *sprostý* kvet. Ani sa nehýbal, skoro by ho dokázal zlomiť samotným pohľadom. Avšak mal pred ním rešpekt ako pred ničím.

V partii povedali: „Čo keby sme skúsili ochutnávať kvety?“ Preložené do jazyka okolia: „Čo keby Taraj skúsil ochutnávať kvety?“

Debata vznikla po tvrdení, že „muchotrávky nie sú jedovaté, len ti spôsobia riadny trip,“ a mali by to vyskúšať. Preložené... No, na Samovo šťastie, huby nedokázali nájsť, zato kvetov bolo všade nespočetne. Možno aj medzi „tou burinou“ sa nájde niečo podobné.

Naozaj prkotina.

Samo sedel na lavičke a jedol jeden kvet za druhým. Kamaráti servírovali, stále sa pýtal, že ako sa cíti. Bolo mu akurát tak na vracanie, ale také sa v partii nehovorí. Keď skúsil navrhnuť, že to nemá zmysel, vysmiali ho. Vraj čo je posratý. Vraj z kvetov môže len schudnúť tá jeho tlstá riť. Vraj... Nemal inú možnosť, ak chcel zotrvať.

A potom ostal už iba posledný kvet, ten prekliaty iskerník, a Samo pocítil úzkosť. Uvažoval, či náhodou práve tento kvet nie je jedovatý. Čosi sa mu marilo. Čosi také čítal, keď, nuž, keď ešte bol outsider a teda aj čítal. Avšak mohla to byť hocijaká iná rastlina, veď kto si to má pamätať?

„Už iba poslednú, Taraj,“ dobiedzali kamaráti, zjavne znudení pokusom.

Samo ešte premýšľal. Dobré, iskerník možno je jedovatý... najskôr iba vo väčšom množstve. Jeden kvet nemôže spôsobiť zástavu srdca, či?

Nadýchol sa a vložil do úst iskerník. Moment prežúval – mal otrasnú chuť. Prehltol. Chvíľu počkali. „Stále nič?“

Samo pokrútil hlavou. Mal to za sebou.

„To bola teda riadna chujovina!“ Slová adresované do priestoru zneli skôr ako výčitka priamo Samovi, ktorý tento nápad nedostal. Iba sedel, bledý, rád by hodil tú tyčku, ale držal sa. Ostatní sa rozhodli, že pôjdu inam, robiť niečo... iné... najskôr sa len poffakovať. Ideš Taraj? Nejdeš? Škoda. Tak

sa maj. A všetko vysielalo signál, že partii nebude chýbať. Nik sa neobzrel za Samom, ktorý sa ledva staval na nohy.

Považoval za zázrak, že sa dostal domov. Do izby, kde mal kopy papiera – poskladal si zopár origami, priložil ich k légii ostatných. Potom už iba do postele a spať.

*

Ráno sa ledva vytrepal z izby. Samovi sa vôbec nechcelo vstávať. Načo vôbec? Po včerajšom výkone akosi tušil, že nielen nezapôsobil, skôr mu to utrholo na úbohej reputácii. Až mama ho zhodila z postele, až otec ho nahnal do školy.

Cestou stretol zopár spolužiakov mimo ročníka. „Ahoj, Samo.“

Znervóznel. Nikto ho predtým nezdravil. Vlastne, mal pochybnosti, či poznajú jeho krstné meno. Tlstý Taraj – tak bol známy. A toto? Šípil voľajakú zradu, musel sa mať na pozore.

Prekročil školskú bránu. Všetci sa na Sama pozerali... nevedel to opísať, ale rozhodne v tom bola zmena. A keď sa ešte usmievali... Predsa len čosi naňho chystali. To bude teda deň. Nemal vôbec opúšťať domov.

A potom sa mu začali prihovárať. Pýtali sa ho na iskerník. „To bola iná frajerina,“ uznanlivo prikyvovali.

„Najskôr ani len jedovatý nie je,“ jachtal, obzeral sa.

„To je fuk. Zjesť iskerník? Totálne z toho nemôžem. Akože... iskerník?“

Samo mal isté pochybnosti, či vôbec vedeli, ako vyzerá taký iskerník. Príliš nedbal. Spolužiaci sa oňho zaujímali s nefalšovanou úprimnosťou. Ľudia sa okolo neho motali a počúvali. Každý s ním chcel byť.

Keď vstúpil do triedy, všetci stíchli. Privítali ho žiarivé pohľady a nakoniec aj ovácie. Samo bol naozaj za frajera... kvôli... sprostému iskerníku? No, niežeby sa sťažoval.

Vyučovanie prebiehalo v poriadku. Sama nevyvolali pred triedu ani raz. Po hodine slovenčiny začul odchádzajúceho učiteľa povedať kolegovi: „Ale ten iskerník. To bol teda počín.“

„Ja by som pustil do gatí,“ prikývol kolega vyučujúci biológia. Nahliadol do triedy. „Dnes tá písomka nebude. Poďakujte Samkovi.“

*

„Čo keby sme skúsili ruskú ruletu?“ Spolužiak vytiahol otcov revolver.

Preložené do reči okolia... Samo sa načiahol po zbrani.

„Počkaj, Samo, neblázni. Je to nebezpečné. Gabo to skúsi.“

*

„Je na mne niečo iné?“ spýtal sa doma.

Mama si obhliadla syna. „Nie. Prečo? Aj keď... zdá sa mi, že máš, akoby som to... máš krásnu iskru v oku.“

*

Nič netrvá večne. O tri dni musel chytiť do rúk hada, čo našli na dvore. Opäť bol obyčajný Tlstý Taraj.

*

Keď chcú iskerník, tak budú mať iskerník!

Samo sa prechádzal po lúke a zbieral žlté kvety. Narobil si zásobu. Každé ráno skonzumoval jeden.

*

Znova získal rešpekt medzi rovesníkmi. Chalani ho prijali, bavili sa s ním, počúvali ho... A dievčatá ho obletovali, priam videl, ako sa trhajú o jeho osobnosť.

A prečo nie? Ved' iskra sa mu vrátila do oka.

Po týždni si povedal, že prečo sa uspokojiť s jedným iskerníkom denne? Dá si dva a uvidí, či sa niečo zmení...

*

Azda celý život sa obrátil naruby. Samo Taraj bol zrazu žijúca legenda. Div, že ho neoslavovali ako boha, že sa mu neklaňali učitelia, že ho nezvolili za riaditeľa. Alebo čokoľvek. Avšak Samovi to nevadilo. Požíval taký rešpekt, že mal každého v hrsti. Aj riaditeľku. Mohol si robiť, čo sa mu zachcelo. Iskra v Samovom oku nehasla, všetkých si podmaňovala.

Jedával desať iskerníkov denne. Stačilo mu?

A malo vôbec? Mohol sa stať pánom sveta. Po krokoch určite.

Zajtra začne s jedenástimi. A bude navyšovať, reputácia porastie.

*

Samo Taraj zbieral iskerníky do košíkov. Zaplnili izbu. Vypratá všetko. Okrem origami. Tie zotrávajú do poslednej chvíle, ale nakoniec budú musieť poputovať do smetiaka.

„Ako to robíš, Samo?“ spýtal sa malý brat, Mirko.

„Nepočul si o klopaní?!“

„Prepáč... ja... nechcel som... Vlastne... idem preč.“

„Počkaj, počkaj,“ zastavil brata. Videl, že sa trápi. Vypočul ho. Mal podobné problémy, ako kedysi on, oslavovaný Samo Taraj.

Chvíľu uvažoval. Má prezradiť svoje tajomstvo úspechu? Hlúposť! Aj keď... možno by veci vedel zaonačiť.

Podal Mirkovi jeden iskerník. „Zjedz to. Spraví ti náladu.“

*

Nik sa neopovážil upodozrievať Sama, že otrávil vlastného brata. Taký frajer s iskrou v oku? Nemožné. Zavrhli to všetci. Polícia, doktor, rodičia... Vinníka museli nájsť inde. Všetko akoby hodili na náhodnú osobu, ktorá sa im zdala najpodozrivejšia. Tak nejak. Samo sa skrátka nevyznal vo svete dospelých, v jeho fungovaní. On iba konzumoval iskerníky.

A malý Mirko zatiaľ bojoval o život. Kvôli nemu.

Samo si to uvedomoval. Bol z celej situácie nešťastný. Sedel medzi svojimi origami a hltal jeden iskerník za druhým. Takto sa vykúpi – vlastným šarmom a iskrou v oku zariadi, aby najlepší doktori z celého sveta prišli, len aby zachránili jeho brata. Potom si bude môcť podmaniť celý svet. Až potom. Dovtedy si nezaslúži.

Pojedal iskerníky, až cítil, ako mu iskra v oku narastá. Iskra? Kdeže, boli ich stovky. Tisíce. Milióny. Sršali zo Samových očí. Lietali kade-tade... dopadali na podlahu, origami...

*

Skutočnú príčinu požiaru nezistili. Ale na mieste, kde kedysi stál Samov dom, rozkvitlo iskerníkové pole.